

Innehåll

<u>Förord</u>	<u>2</u>
<u>Inledning</u>	<u>2</u>
<u>Kapitel 1 Studentinflytande</u>	<u>2</u>
1.1 Studentinflytande	2
1.2 Studentrepresentation	2
<u>Kapitel 2 Utbildningen</u>	<u>3</u>
2.1 Dimensionering av utbildningen	3
2.2 Behörighet	3
2.3 Urval	3
2.4 Validering av reell kompetens	4
2.5 Examination	5
2.6 Betyg	5
2.7 Kursvärderingar	5
2.8 Valfrihet i utbildningen	6
2.9 Studievägledning	6
2.10 Distansutbildning	7
2.11 Studenters sommarsituation	7
2.12 Forskningsanknytning i grundutbildningen	7
2.13 Internationalisering	7
2.14 Uppdragsutbildning	8
2.15 Examensfrågor	8
<u>Kapitel 3 Studenters studiesituation</u>	<u>8</u>
3.1 Likabehandling, jämställdhet och mångfald	8
3.2 Arbetsmiljö och hälsa	9
3.3 Studenthälsan	10
3.4 Bibliotek	10
3.5 Datorer	10
<u>Kapitel 4 Studenters studiesociala situation</u>	<u>11</u>
4.1 Trygghetssystem	11
4.2 Studiefinansiering	11
4.3 Boende	12
4.4 Resor	12
<u>Kapitel 5 Arbetsmarknaden</u>	<u>12</u>
<u>Kapitel 6 Universitetets förutsättningar</u>	<u>13</u>
6.1 Extern finansiering	13
6.2 Resurstilldelning	13
6.3 Självständiga lärosäten	13

Förord

Detta åsiktsdokument behandlar studenten i sin roll som student, och innehåller därför åsikter som påverkar studenter i deras speciella situation. Åsiktsdokumentet utgår också ifrån rådande lagstiftning och beslut på Lunds universitet, och förutsätter att dessa inte förändras negativt.

Inledning

Alla har samma rätt till högre utbildning och ska ha samma möjligheter att söka till och studera vid högskolan. Utbildningarna i högskolan ska vila på en vetenskaplig och/eller konstnärlig grund och genomsyras av och uppmuntra till kritiskt tänkande. Högskolan ska sträva efter att den högre utbildningen ska hålla en hög och jämn kvalitet. Studenterna ska vara en naturlig samarbetspartner i högskolan och vara välkomna i beslutsprocesser på alla nivåer. Högskolan har ett viktigt ansvar för att sprida sin kunskap i samhället.

Kapitel 1 Studentinflytande

1.1 Studentinflytande

Studentkårerna utgör basen för studentinflytandet i högskolan. Studentkårerna är en viktig motpol för högskolan och gör att studenternas intressen inte kan ignoreras. Det är viktigt att alla studenters åsikter kan bli hörda och att det finns ett forum som kan driva dessa åsikter. Studentkåren borgar för att studenterna har en stark och samlad röst gentemot stat, kommun och universitet. Av dessa anledningar är det viktigt att studentinflytandets fortlevnad säkras.

LUNA anser

- att* studentinflytandet är av stor vikt för utbildningskvalitet
- att* studentinflytandets finansiella grund ska säkras av staten

1.2 Studentrepresentation

En viktig del av studentinflytandet sker i formella beslutande eller beredande organ på olika nivåer. Studentinflytandet riskerar dock att åsidosättas av informella diskussioner där besluten i praktiken ofta fattas innan organet sammanträder. En koncentration av makt, med en påföljande minskning av antalet beslut som fattas i formella organ och t.o.m. avskaffande av sådana organ, kommer att öka de informella strukturernas inflytande. Ett exempel på detta är prefektstyret. Informella strukturer äventyrar studenters rättigheter och möjligheter att framföra sina åsikter i demokratisk ordning. Studentinflytandet inom respektive ämne riskerar att minska om besluten fattas på lägre nivå. För att säkerställa studenters inflytande är det därför av stor vikt att beslut bereds och fattas i formella organ där studenter är representerade.

LUNA anser

- att* formella beslutande och beredande organ gagnar studentinflytandet.

- att* en koncentration av makt till informella strukturer innebär en risk för minskat studentinflytande.
- att* studenter ska vara representerade när beslut fattas som rör dem.

Kapitel 2 Utbildningen

2.1 Dimensionering av utbildningen

Alla studenter har samma rätt till utbildning. Därför ska alla ha samma möjligheter att konkurrera om utbildningsplatserna på högskolan. Högre utbildning ska vara kostnadsfri för alla studenter i den svenska högskolan. Då samhällets resurser är begränsade är det inte genomförbart att låta alla studenter läsa den utbildning de önskar. För att studenternas fria val inte ska resultera i sänkt kvalitet på populära utbildningar måste studenternas frihet begränsas. Dimensioneringen av utbildningar vid högskolan ska ta hänsyn till antalet presumtiva studenter, samhällets behov samt möjligheterna för lärosätet att erbjuda en utbildning med hög kvalitet

LUNA anser

- att* den högre utbildningen ska vara kostnadsfri för den enskilde studenten.
- att* dimensioneringen av den högre utbildningen ska ta hänsyn till antalet presumtiva studenter, samhällets behov samt möjligheterna att erbjuda en utbildning med hög kvalitet.

2.2 Behörighet

För att inga onödiga hinder för studenten ska uppstå ska behörighetskraven för en programingång vara ställda så att studenten uppfyller förkunskapskraven för den starkt rekommenderade studiegången i ämnet. Behörighetskraven ska innehålla en bredd i relevanta ämnen, men inte ställa onödigt höga krav på ämnen som inte är relevanta för studierna. Då olika ämnen kräver olika förkunskaper kan de också ha olika särskilda behörighetskrav. Efter den starkt rekommenderade studiegången i ett naturvetenskapligt ämne ska dispens från behörighetskraven ges för nybörjarkurser på andra naturvetenskapliga programingångar. Grundläggande krav för högskolestudier ska fastställas på nationell nivå. Samma ämne ska på olika lärosäten rekommenderas samma, nationellt fastställda, förkunskapskrav. För att underlätta det livslånga lärandet och göra det möjligt för varje individ att studera när som helst i livet ska övergångsregler finnas för äldre skolsystem.

LUNA anser

- att* behörighetskraven till en utbildning ska vara ställda så att studenten uppfyller förkunskapskraven för de kurser som ingår i den starkt rekommenderade studiegången.
- att* dispens från förkunskapskraven till nybörjarkurser i andra naturvetenskapliga ämnen ska ges efter genomgången rekommenderad studiegång i annan naturvetenskaplig programingång.
- att* övergångsregler för äldre skolsystem ska finnas.
- att* grundläggande krav för högskolestudier ska fastställas på nationell nivå.
- att* samma ämne på olika lärosäten ska rekommenderas samma, nationellt fastställda, förkunskapskrav.

2.3 Urval

Då resurserna för högre utbildning inte räcker för att låta alla som sökt en utbildning läsa den, måste ett urval göras. Olika urvalsmetoder som alla har sina förtjänster och fel kan användas. För

att öka mångfalden på högskolan är det viktigt att personer med olika bakgrund och förutsättningar antas till utbildningarna. Därför är det positivt att antagningen sprids ut på flera olika urvalsgrunder.

När urval till utbildning på grundnivå görs, och betyg används som urvalsinstrument ska en viktskala användas där ämnens vikt avspeglar deras relevans för den sökta utbildningen. Ett system med viktning motverkar taktikval, och gör det mer gynnsamt att läsa ämnen som man har nytta av senare i livet. När högskoleprovet används som urvalsinstrument ska provet innehålla dels en basdel och dels flera olika tillvalsdelar som räknas olika beroende på vilken utbildning studenten sökt. Antagningsprov som är anpassade till utbildningen är en annan möjlig urvalsform. Denna är dock förknippad med faror för studenterna och ska utformas i samråd med studenterna. Nationella riktlinjer för dessa ska finnas, men lokala avvikelser kan få förekomma.

Urval till utbildning på avancerad nivå ska ske utifrån studenternas aktuella kunskaper inom ämnesområdet varför gymnasiebetyg eller högskoleprovet inte ska användas. Lämpliga urvalsgrunder för antagning till avancerad nivå kan vara högskolebetyg, antagningsprov, som är anpassade till utbildningen och som utformas i samråd med studenterna, personliga motiveringsbrev och rekommendationsbrev.

Vid antagning till forskarutbildning ska personens faktiska kunskaper och förmågor avgöra och inte huruvida personen har en magisterexamen eller en masterexamen. Personer med magisterexamen ska ha samma möjlighet att antas till forskarutbildning som personer med masterexamen.

LUNA anser

- att* spridda urvalsmetoder ska användas vid antagning till högskolan.
- att* viktning av gymnasiebetyg ska tillämpas vid antagning till utbildning på grundnivå.
- att* högskoleprovet ska innehålla en basdel och flera olika tillvalsdelar som räknas olika beroende på vilken utbildning som söks.
- att* lokala antagningsprov utformade i samråd med studenterna och i enlighet med nationella riktlinjer kan förekomma både vid antagning till grundnivå och avancerad nivå.
- att* gymnasiebetyg eller högskoleprovet inte ska tillämpas vid antagning till avancerad nivå.
- att* om en person besitter en magister- eller masterexamen inte får ligga direkt till grund för ett urval till forskarutbildning.

2.4 Validering av reell kompetens

All kunskap och kompetens är värdefull, oavsett hur individen tillgodogjort sig denna. För att kunna lära hela livet är det viktigt att individers kompetens kan valideras även om vägen till kompetensen är ovanlig. För att bibehålla utbildningarnas kvalitet ska reell kompetens bedömas. Bedömningen ska kunna överklagas. All relevant kunskap och kompetens ska kunna tillgodoräknas, och det vilar på bedömande instans att visa på varför viss kunskap inte ska tillgodoräknas. Alla bedömningar av kompetens ska vara likvärdiga, och inga grupper ska särbehandlas.

LUNA anser

- att* validering av reell kompetens är en förutsättning för det livslånga lärandet.
- att* validering av reell kompetens inte får leda till en kvalitetssänkning av utbildningen.
- att* bedömningen av den reella kompetensen ska ske på ett likvärdigt sätt för alla individer.
- att* bedömningen ska kunna överklagas.

2.5 Examination

Examination kan ske på många olika sätt. Olika examinationsmetoder lämpar sig olika väl inom olika ämnen, och examinationen ska vara anpassat till kursens innehåll och utformning. Studenter är olika och därför är det viktigt att utbildningen innehåller olika examinationsformer.

LUNA anser

- att* utbildningen ska innehålla olika examinationsformer.
- att* hänsyn ska tas till kursens innehåll och utformning vid val av examinationsform.
- att* hänsyn ska tas till studenternas olika förutsättningar vid utformning av examinationsform.
- att* examination ska genomföras anonymt där det är genomförbart för att öka studenternas rättssäkerhet.
- att* alla obligatoriska moment ska vara pedagogiskt motiverade.

2.6 Betyg

Då det på de allra flesta kurser och program finns en stor spridning i studenternas kunskaps- och ambitionsnivå behövs ett instrument som säkerställer att studenter med fördjupade kunskaper i ett ämne får möjlighet att tillgodoräkna sig dessa som ett konkurrensmedel vid antagning till fortsatta studier eller arbete. Ett instrument för att uppnå detta är att använda sig av en flergradig betygsskala. En allt för fin indelning av betygsskalan kan dock leda till att ytliga kunskaper, som är lättare att mäta, uppmuntras på bekostnad av djupare förkovran. Det kan även leda till en onödig stor stress för studenten. Med dagens tregradiga betygssystem har man nått en god balans mellan dessa båda faktorer, vilket gör det till ett bra system att tillämpa vid fakultetens utbildningar. Dock bör endast ett tvågradigt betygssystem med ett underkänt och ett godkänt betyg användas vid bedömning av examensarbeten. Då det är mycket svårt att sätta enhetliga och rättvisa betyg på självständiga arbeten av detta slag är risken att en tregradig skala medför ett alltför stort godtycke i bedömningen av examensarbeten. Av ovanstående skäl ska ECTS-betyg inte införas som standard, men för att främja mobiliteten ska de studenter som vill kunna få ut dessa betyg om de meddelar kursansvarig senast två veckor efter kursstart. Det är viktigt att det finns ett enhetligt och hållbart system för hur ECTS-betygen sätts.

LUNA anser

- att* betyg ska vara målrelaterade.
- att* högsta möjliga betyg på kursen ska framgå av LADOK-utdraget.
- att* att en tregradig betygsskala med ett underkänt och två godkända betyg bör tillämpas vid högre utbildning, utom på kortare kurser av orienterande karaktär, där en tvågradig betygsskala istället bör användas.
- att* endast tvågradig betygsskala ska användas vid betygssättning av examensarbeten.
- att* den enskilda studenten ska kunna få ut ECTS-betyg om kursansvarig informeras senast två veckor efter kursstart.
- att* det måste finnas ett enhetligt och hållbart system för hur ECTS-betygen sätts.

2.7 Kursvärderingar

Kursvärderingar är ett viktigt instrument för utveckling av kurser och utbildningar. Det leder även till en betydelsefull kommunikation mellan studenterna och kursledningen, samt är en viktig del av studentinflytandet vid högskolan. Anonyma kursvärderingar ska genomföras på varje kurs. Kursvärderingarna ska sammanställas och sammanställningarna ska vara tillgängliga för studenterna. De åtgärder som kursvärderingarna förorsakar ska presenteras för studenterna vid nästa kurstillfälle, så att kopplingen mellan kursvärderingen och utvecklingsarbetet blir tydlig och studenterna motiveras att utnyttja sitt inflytande.

Kursombud är en viktig länk mellan studenterna och kursledningen. Kursledningen bör, kontinuerligt under kursens gång, utnyttja möjligheten att diskutera kursen med kursombuden, så att förbättringar kan göras så tidigt som möjligt. Resultatet av kursvärderingarna kan också diskuteras med kursombuden, så att lämpliga åtgärder kan vidtas till nästa kurstillfälle.

LUNA anser

- att* kursvärderingar ska göras på samtliga kurser.
- att* kursvärderingar ska vara anonyma.
- att* kursombud skall finnas på varje kurs.
- att* kursombuden och kursledningen ska ha en kontinuerlig dialog.
- att* sammanställningar av kursvärderingarna ska hållas tillgängliga för studenterna.
- att* en åtgärdsplan med anledning av kursvärderingarna ska tas fram och presenteras vid nästa kurstillfälle.

2.8 Valfrihet i utbildningen

En starkt rekommenderad studiegång under utbildningens första terminer ger studenterna breda grundkunskaper och bra överblick över ämnet. Eftersom olika ämnen har olika karaktär och förutsättningar kan längden på den starkt rekommenderade studiegången variera, dock ska den omfatta minst utbildningens första två terminer. Den rekommenderade vägen ska i alla ämnen innehålla kontinuerlig träning i allmänna färdigheter som studenter ska ha efter genomgången utbildning, t.ex. muntlig och skriftlig presentation samt vetenskaplig framställning. Studieteknik bör också ingå. Att ha en tydlig studiegång möjliggör progression i träningen av allmänna färdigheter och minskar risken för upprepning.

Genom att ha god kännedom om ämnets olika inriktningar kan studenterna senare i utbildningen göra väl underbyggda val gällande sin utbildning. Då examina utgörs av exakta poäng är det viktigt att kurserna ges vid de tillfällen då studenter vill läsa dem. Utbildningen ska präglas av valfrihet för studenten och man ska kunna få en slagkraftig examen både genom att läsa ett program och fristående kurser. För att tydliggöra möjliga vägar genom utbildningen kan förslag på utbildningsprofiler presenteras. Detta underlättar för studenten att få en tydlig profil på sin utbildning.

LUNA anser

- att* den starkt rekommenderade studiegången ska omfatta minst två terminer.
- att* den starkt rekommenderade studiegången ska innehålla träning i muntlig och skriftlig presentation, vetenskaplig och populärvetenskaplig framställning, studieteknik samt insikt i framtida karriärmöjligheter.
- att* det är viktigt vid vilka tillfällen varje kurs ges.
- att* utbildningen ska präglas av valfrihet för den enskilde studenten.
- att* möjligheten att läsa fristående kurser ska värnas om.
- att* varje ämnesområde ska ha flera väl definierade utgångar.
- att* profilering ska vara möjlig på både grundnivå och avancerad nivå.

2.9 Studievägledning

I ett utbildningssystem präglat av valfrihet är det av yttersta vikt att varje student får tillgång till studievägledning. Studievägledarna ska ha bred kompetens och kunna hjälpa studenten med bl.a. val av kurser, inriktningar och karriär. Studievägledaren ska både kunna hjälpa till med presentation av olika inriktningar och med att sätta samman en personlig inriktning. Tillgängligheten ska vara sådan att varje student har möjlighet att få hjälp med sin egen studiesituation.

LUNA anser

att studievägledare ska kunna hjälpa till med val av kurser, inriktningar och karriärmöjligheter.

2.10 Distansutbildning

Distansutbildning kan vara väl lämpad för att ge nya studentgrupper möjligheten att studera på högskolan. Det är viktigt att utveckla nya metoder som vänder sig till större delar av samhället. Distansutbildning är en metod att nå de grupper som av olika skäl inte kan komma till ett lärosäte för att studera. Däremot får distansutbildning inte ersätta befintlig utbildning förlagd till lärosätet. För att ett ämne ska kunna undervisas på distans utan att kvaliteten på utbildningen påverkas negativt är det av yttersta vikt att kursens innehåll och upplägg anpassas till undervisningsformen. Identitetskontrollen på distanskurser är ett problem, och därför bör kurserna innehålla moment som minskar problemet, t.ex. genom att kursledningen och kursdeltagarna träffas.

LUNA anser

att identitetskontrollen på distanskurser måste säkerställas på ett hållbart sätt.

att kursernas innehåll och upplägg ska vara anpassat för distansutbildning som undervisningsform.

att distansutbildning inte får ersätta utbildning förlagd till lärosäte.

2.11 Studenters sommarsituation

Studenters ekonomiska situation under sommarmånaderna är ofta osäker, eftersom inga studiemedel normalt sett ges under dessa månader och många studenter inte får något sommarjobb. Undantaget till detta är om studenter läser sommarkurser, men utbudet av dessa har hittills varit mycket tunt. Därför finns knappt några valmöjligheter alls för studenter som vill studera under sommaren, till exempel för att bli färdig med sina utbildningar på kortare tid. Ett större och bredare utbud av sommarkurser skulle väsentligt underlätta detta.

LUNA anser

att utbudet av sommarkurser bör utökas och breddas.

2.12 Forskningsanknytning i grundutbildningen

Att studenter i sin utbildning tillgodogör sig ett forskande arbetssätt är en grundstomme i naturvetenskaplig utbildning. En stor del av studenterna fortsätter också som forskare, i eller utanför den akademiska världen. Att utbildningen innehåller forskningsanknytning är därför en viktig kvalitetsaspekt. Forskningsanknytningen blir av naturliga skäl mer utbredd i de senare delarna av utbildningen, men ska förekomma på alla nivåer. Lärarna har ett ansvar för att vara ajour med ämnets aktuella forskning och integrera den i sin undervisning.

LUNA anser

att forskningsanknytning ska förekomma på alla nivåer i utbildningen.

2.13 Internationalisering

Det ska vara möjligt för studenter i alla ämnen att söka utbytesplatser med alla delar av världen genom universitetets försorg. Utbytet ska underlättas av universitetet och det ska vara möjligt att tillgodoräkna sig kurser lästa i ett annat land. För att underlätta utbyte ska alla kurser som inte ingår i de första två terminerna på de starkt rekommenderade studievägarna vid behov kunna ges på engelska. Dessutom är det av stor vikt att alla studenter som kommer till Lunds universitet, internationella eller ej, har de förkunskaper som krävs för att till fullo kunna tillgodogöra sig den kunskap som lärs ut, och kunna arbeta på ett säkert sätt under samtliga kursmoment.

Det är viktigt att internationaliseringen riktar sig till samtliga studenter vid högskolan, och att arbetet med internationalisering inte stannar vid erbjudandet av utbytesplatser. Härvid kan erfarenheter av inkommande och återvändande utbytesstudenter användas.

LUNA anser

- att* alla studenter ska ha goda möjligheter till utbyte med alla delar av världen.
- att* utbytesstudier ska kunna tillgodoräknas.
- att* universitetet på alla nivåer ska underlätta utbyte.
- att* alla kurser på 1-20-poängsnivån och kurserna på programingångarnas första år ska ges på svenska.
- att* alla kurser som inte ingår i programingångarnas första år vid behov ska kunna ges på engelska.
- att* kurslitteratur på alla nivåer kan vara på engelska.
- att* internationalisering ska vara ett mål vid framtagande av kursplaner och litteraturlistor.
- att* föreläsare från andra högskolor ska bjudas in för att stärka internationaliseringen.
- att* kontrollen av inresande studenters förkunskaper är grundlig.

2.14 Uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning kan vara ett betydelsefullt sätt att höja kompetensen i samhället. Universitetet har ett särskilt ansvar för att dess kunskap är tillgängligt, även för andra än studenter. Uppdragsutbildning kan fungera som en brygga mellan högskolan och det omgivande samhället. Det är dock av yttersta vikt att uppdragsutbildning inte inverkar negativt på ordinarie utbildning. Resurser från ordinarie utbildning får inte användas till uppdragsutbildning, utan högskolan ska vara fri att ta ut minst full kostnadstäckning för denna verksamhet. Det ska inte vara möjligt att köpa sig en utbildning och uppdragsutbildning ska därför inte ge högskolepoäng.

LUNA anser

- att* högskolan ska ta ut minst full kostnadstäckning för uppdragsutbildning.
- att* uppdragsutbildning inte ska ge högskolepoäng.
- att* uppdragsutbildning inte får inverka negativt på ordinarie utbildning.

2.15 Examensfrågor

Att studenter påbörjar sin utbildning vid ett lärosäte och vill ta ut examen vid ett annat är vanligt. Det förekommer att studenter som vill ta två examina med samma beteckning inte tillåts göra detta, trots att examenskraven är uppfyllda.

LUNA anser

- att* examen ska kunna utfärdas av det lärosäte där huvuddelen av studierna och examensarbetet avlagts.
- att* studenten ska ha rätt att ta ut alla examen som kraven är uppfyllda för. Dock ska varje ny examen innehålla minst en fjärdedel poäng som ej ingått i annan examen.

Kapitel 3 Studenters studiesituation

3.1 Likabehandling, jämställdhet och mångfald

Den högre utbildningen i Sverige ska vara öppen för alla människor. Faktorer som kön, social och etnisk bakgrund, religion, sexuell orientering, funktionshinder, ålder etc. får aldrig vara ett

hinder för akademiska studier. Alla studenter, oavsett ovan nämnda faktorer, ska uppmuntras i lika stor grad att vara delaktiga i utbildningens alla delar. Mångfald är en demokratifråga. I nuläget speglar sammansättningen av anställda och studenter vid högskolan inte sammansättningen i resten av samhället och det finns troligen flera anledningar till detta. För att undvika mer eller mindre medvetna utestängningsmekanismer inom den högre utbildningen gällande antagning, anställning och övrig verksamhet är det viktigt att högskolan kritiskt granskar sig själv. I enlighet med lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan, ska högskolan bedriva ett aktivt arbete för att garantera att diskriminering och/eller trakasserier pga. faktorer som de ovan listade utreds och förebyggs. Därför bör fakulteten och dess institutioner parallellt med sina jämställdhetsplaner årligen upprätta egna realistiska och konkreta likabehandlingsplaner, innehållandes både kortsiktiga och långsiktiga mål och åtgärder, samt på sikt samordna dessa planer.

Att framgångsrikt arbeta för mångfald och likabehandling innebär inte att på ett kvantitativt sätt försöka få varje grupp att ha en viss procentuell sammansättning av olikheter. Ett sådant tänkande kan bidra till att stereotypa föreställningar om olika grupper upprätthålls. Istället bör ett likabehandlingsarbete bedrivas kvalitativt och inrikta sig på att skapa ett öppet klimat där olikheter respekteras och tas till vara. Att i vissa lägen positivt särbehandla en underrepresenterad grupp, i syftet att öka mångfald, om meriter kan anses vara likvärdiga behöver dock ej uteslutas som lämplig metod.

LUNA anser

- att* universitetet aktivt ska arbeta för att öka medvetenheten bland studenter och anställda om sin årliga likabehandlingsplan.
- att* fakulteten och dess institutioner parallellt med sina nuvarande jämställdhetsplaner, årligen ska upprätta en likabehandlingsplan.
- att* lärare ska vara utbildade i likabehandlingsfrågor och att detta ska speglas i undervisningen.
- att* personer i chefspositioner och personer involverade vid tjänstetillsättningar ska vara utbildade i likabehandlingsfrågor.
- att* en oberoende instans ska finnas vid universitetet med uppgift att utreda diskrimineringsärenden och följa upp likabehandlingsarbetet som bedrivs.
- att* likabehandlingsarbete ska bedrivas kvalitativt och kvotering ska undvikas.
- att* universitetet och LUNA:s samarbetsorgan, ska präglas av ett öppet klimat med levande diskussion kring attityder, maktstrukturer och diskriminering.

3.2 Arbetsmiljö och hälsa

Studenternas arbetsmiljö försummas ofta i högskolan. Studenter har rätt till en tillfredställande arbetsmiljö, både fysiskt och psykiskt. För att den fysiska arbetsmiljön ska vara tillfredsställande behövs studieplatser för både tyst och dynamiskt arbete samt godkända lokaler. Studieplatserna ska vara välkomnande, inspirerande och funktionella. Dessutom ska matplatser finnas i anslutning till undervisningslokaler och studieplatser, och vara dimensionerade efter studentantal. Arbetsbelastningen för studenter är ibland väldigt hög. Alla studenter är olika och upplever sin studiesituation på olika sätt, men smärtgränsen för när studenter på en kurs upplever att de mår dåligt av kursen får inte överstigas. Det är viktigt att hänsyn tas till den totala arbetsbelastningen, både när en ny kurs planeras och när en kurs utvärderas. Om studenterna på kursen upplever att de mår dåligt av arbetsbelastningen ska detta uppmärksammas och leda till åtgärder. Ingen student ska behöva bli utbränd eller deprimerad på grund av sin utbildning, och därför ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla känner sig delaktiga och inkluderade, och ingen känner sig ensam eller utelämnad.

LUNA anser

- att* erforderlig säkerhetsinformation ska ges på kurser.
- att* studieplatser ska finnas för både tyst och dynamiskt arbete.
- att* personlig skyddsutrustning ska hållas tillgänglig av universitetet.
- att* kursens arbetsbelastning ska beaktas vid framtagandet av nya kurser.
- att* arbetsbelastningen på kurser ska vara rimlig.
- att* orimlig arbetsbelastning ska uppmärksammas och leda till åtgärder.

3.3 Studenthälsan

Studenthälsan ska arbeta med studentrelaterade frågor och har en central roll när det gäller att förebygga hälsoproblem under studietiden och upprätthålla studenters hälsa. Studenthälsan ska vara lätt tillgänglig och en naturlig tillflyktsort för studenter som mår dåligt av sin studiesituation. För att alla studenter ska ha möjlighet att använda sig av Studenthälsan när de behöver den ska Studenthälsan vara gratis för studenten.

LUNA anser

- att* Studenthälsan ska arbeta med studentrelaterade frågor.
- att* studenter inte ska behöva betala för Studenthälsan.
- att* Studenthälsan ska spela en central roll i förebyggandet och upprätthållandet av studenters hälsa.

3.4 Bibliotek

Att studenter har tillgång till den litteratur som krävs för utbildningen är en förutsättning för en tillfredställande studiesituation. Referensexemplar av kurslitteraturen ska finnas tillgängliga i biblioteket, liksom annan litteratur som lämpar sig för den som vill komplettera kurslitteraturen med annan läsning. För att kunna genomföra grupparbeten och projekt behöver studenter tillgång till både äldre och nyare litteratur och vetenskapliga tidskrifter. För att dessa moment inte ska vara förknippade med höga kostnader för de enskilda studenterna bör kopieringskostnaderna täckas av kursen. Tysta och dynamiska studieplatser bör finnas i eller i anslutning till biblioteket.

LUNA anser

- att* bibliotek ska finnas i anslutning till där man studerar.
- att* kurslitteratur ska finnas åtminstone som referens.
- att* litteratur och tidskrifter som behövs för grupparbeten och projekt ska finnas lätt tillgängliga.
- att* både tysta och dynamiska studieplatser ska finnas i anslutning till biblioteket.
- att* litteratur för bredvidläsning till kurserna bör finnas i biblioteket.

3.5 Datorer

Datorstöd har idag blivit ett starkt inslag i högskoleutbildningen. Därför är det viktigt att högskolan tillhandahåller möjligheter att utnyttja datorstöd för alla studenter.

LUNA anser

- att* studenter ska kunna ha tillgång till datorer och kringutrustning vid högskolan.
- att* all information högskolan tillhandahåller ska finnas på en sammanhållen webbplats.

Kapitel 4 Studenters studiesociala situation

4.1 Trygghetssystem

Studenter ska ha samma grundtrygghet som andra grupper i samhället och omfattas av ett socialt skyddsnät som garanterar en skälig levnadsstandard hela året. Studenter som blir sjuka ska ha möjlighet att ta igen förlorade moment i sina studier efter tillfrisknandet. Studenter som har eller skaffar barn har rätt till skälig levnadsstandard.

LUNA anser

- att* studenter ska garanteras skälig levnadsstandard 12 månader om året.
- att* studenter ska bedömas likvärdigt med andra kommuninvånare vad gäller rätt till sociala bidrag.
- att* studenter vid sjukdom garanteras skälig levnadsstandard.
- att* studenter efter längre tids sjukdom ges möjlighet att ta igen förlorade kursmoment.
- att* studenter ska kunna vara föräldralediga med skälig levnadsstandard.

4.2 Studiefinansiering

Utbildning är en investering både för samhället och för individen. Därför ska ansvaret delas mellan samhället och individen. Samhället ska ge ekonomiska förutsättningar för högskolestudier genom utbetalning av studiemedel. Totalbeloppet av studiemedlet skall vara tillräckligt stort för att studenten skall kunna upprätthålla en skälig levnadsstandard. Studiemedlets bidrags- och lånedel ska räknas upp på ett sätt som speglar kostnadsutvecklingen studenter har. Studenter har rätt till finansiering 12 månader om året. Under sommaruppehållet ska studenten kunna studera eller arbeta, utan att fribeloppet är ett hinder för detta. Fribeloppet ska bara räknas under de månader som studenten studerar och har studiemedel. Alla studenter ska ha samma rätt att prövas för bostadsbidrag oavsett ålder. Studenten ska ha rätt till fem veckors sammanhängande ledighet utan inkomstbortfall under sommaruppehållet. Enligt Högskoleförordningen (1993:100) ska upp till ett år från mastersutbildningen kunna tillgodoräknas i forskarutbildningen. Detta ska inte sättas i system på så sätt att studenter ska känna sig tvingade till tillgodoräknande och därmed tvingas finansiera delar av forskarutbildningen med studiemedel.

LUNA anser

- att* barntillägg i form av behovsprövat bidrag ska kunna läggas till studiemedlen.
- att* staten och individen ska dela lika på försörjningsansvaret.
- att* annan inkomst bara ska räknas under de veckor man studerar med studiemedel.
- att* studiemedlet ska räknas upp på ett sätt som speglar studenters utgifter.
- att* studiebidrag inte ska ses som inkomst vid beräkning av bostadsbidrag.
- att* alla studenter ska ha rätt att prövas för bostadsbidrag oavsett ålder.
- att* studenter ska ha rätt till fem veckors sammanhängande ledighet utan inkomstbortfall under sommaruppehållet.
- att* studenterna ej skall vara tvungna att finansiera sin forskarutbildning med sitt studiemedel.
- att* tillgodoräknandet av upp till ett år av masterutbildningen till forskarutbildningen måste ske på frivillig grund.
- att* studenter ska ha rätt till fem veckors sammanhängande ledighet utan inkomstbortfall under sommaruppehållet.

4.3 Boende

Studenter är en heterogen grupp med behov av olika bostäder. En trygg boendesituation är en god grund för framgångsrika studier. Staten, kommunen och universitetet har ett gemensamt ansvar för att säkerställa tillgången på bostäder. Fler bostäder behöver byggas för att förbättra bostadssituationen. Utbytesstudenter bör garanteras bostad under sin studietid. Att integrera boendet för utbytesstudenter med övrigt studentboende är viktigt för att öka kontakterna med svenska studenter och svensk studentliv.

LUNA anser

- att* goda bostadsförhållanden är en förutsättning för god utbildningskvalitet.
- att* studenter måste få tillgång till ett diversifierat utbud av boendeformer.
- att* bostadsförsörjningen för studenter ska lösas av staten, kommunen och universitetet.
- att* högskolan ska ansvara för att varje utbytesstudent garanteras bostad.
- att* handikappanpassade bostäder i möjligaste mån ska integreras med övrigt studentboende.

4.4 Resor

Det ska vara möjligt för studenter att pendla mellan de olika utbildningsorterna vid universitetet. Bostadsbristen innebär också att många studenter inte kan bo på studieorten. Det är därför viktigt att studenter kan åka lokal- och regionaltrafik till en låg kostnad.

LUNA anser

- att* studenter ska kunna åka lokal- och regionaltrafik till en låg kostnad.

Kapitel 5 Arbetsmarknaden

Då det finns behov av naturvetare på olika nivåer, såväl med kandidatexamen, masterexamen och avslutad forskarutbildning, ska examen på alla nivåer leda till anställningsbarhet. Att studenter redan tidigt i sin utbildning får insikt i och kontakter med arbetsmarknaden är viktigt. Studenter ska under utbildningen få god insikt i vilka möjligheter som finns efter studierna, och högskolan har ett ansvar för att presentera möjliga utbildningsvägar. Arbetsmarknadsanknytningen ska också förekomma redan tidigt i utbildningen, för att visa på möjliga karriärer efter avslutade studier. Tidigare studenter vid högskolan kan i detta sammanhang utgöra en resurs. Integration av teori och tillämpning i samhället ska vara stor. Arbetsintegrerat lärande (AIL) är ett verktyg för att uppnå detta och innefattar en mängd olika typer av moment såsom praktik, partnerskap och mentorsverksamhet, kursmoment förlagda på företag eller hos andra arbetsgivare, gästföreläsare, studiebesök samt problembaserat lärande (PBL). När utbildningar utformas ska universitetet vara lyhörd för studenternas önskemål och arbetsmarknaden behov.

Poänggivande praktik är ett sätt för studenterna att få kontakt med arbetsmarknaden och se möjliga karriärer. Studenter på alla utbildningar ska ha möjligheter till poänggivande praktik. Praktik ska dock inte kunna användas som en förlängning av examensarbete.

Kontakt med alumner (tidigare studenter) är ett mycket bra sätt att anknyta till arbetsmarknaden. Ett bra medium för att göra detta är det så kallade alumninätverket som finns vid Lunds universitet. Det är viktigt att nätverket för naturvetenskapliga alumner vidareutvecklas så att det fungerar på ett tillfredsställande sätt, och att studenter som tar examen och ger sig ut i arbetslivet får information om och hjälp att ansluta sig till nätverket.

LUNA anser

- att* en kandidatexamen ska kunna leda till anställningsbarhet.

- att* mastersutbildningen måste vara både yrkes och forskningsförberedande.
- att* arbetsmarknadsanknytning ska finnas i hela utbildningen.
- att* högskolan har ett ansvar för att visa på möjliga karriärer efter utbildningen och utbildningsvägen dit.
- att* arbetsintegrerat lärande (AIL) ska vara en naturlig del i utbildningen.
- att* poänggivande praktik ska finnas på alla utbildningar.
- att* poänggivande praktik ska vara skilt från examensarbete.
- att* alumninätverket vid Naturvetenskapliga fakulteten ska vidareutvecklas och marknadsföras.

Kapitel 6 Universitetets förutsättningar

6.1 Extern finansiering

Underfinansiering av universitetets verksamhet gör det sårbart, och äventyrar forskningens frihet. Högskolan ska inte vara beroende av externa bidrag för sin kärnverksamhet. Högskolan bör vara restriktiv med vilka bidrag som accepteras, och i varje fall göra en bedömning. Etiska ställningstaganden kring detta är viktigt, och högskolan borde ha riktlinjer för hur detta ska hanteras. Full kostnadstäckning ska också finnas för extern finansiering.

LUNA anser

- att* universitetet ska ha etiska riktlinjer för vilka externa bidrag som accepteras.
- att* forskningen ska vara oberoende av extern finansiering.
- att* all extern finansiering ska ha full kostnadstäckning.

6.2 Resurstilldelning

Resurstilldelning till högre utbildning ska premiera kvalitet. Resurstilldelningssystemet måste vara långsiktigt och flexibelt. När dessa faktorer är uppfyllda bör resurserna följa studenterna. Ett system där resurserna helt följer studentströmningarna är känsligt för yttre faktorer och kan motverka kontinuiteten i utbildningen och forskningen vid lärosätet. Eftersom resurstilldelningssystemet är så avgörande för högskolornas verksamhet måste systemet ses över med jämna mellanrum.

LUNA anser

- att* kvalitet ska premieras.
- att* resurstilldelningssystemet ska verka för kontinuitet i utbildningen.
- att* förändringar av resurstilldelningssystemet aldrig får leda till en sänkning av utbildningens kvalitet.

6.3 Självständiga lärosäten

Enligt utredningen om självständiga lärosäten (SOU 2008:104) ska Sveriges universitet och högskolor upphöra att vara statliga myndigheter och istället ges en ny offentlighetsrättslig organisationsform. Detta innebär bland annat att de utgör juridiska personer, vilket gör att de exempelvis kan motta donationer, äga egendom och engagera sig i studentbostadsfrågan. Dock är det ett måste att studentinflytandets oberoende ställning garanteras på något sätt. Dessutom föreslås de nationella regler och förordningar som finns för att garantera studenters rättssäkerhet tas bort, för att istället ersättas med lokala bestämmelser. Detta kan hota studenternas rättssäkerhet. Risken finns att de ersätts av informella processer och maktnätverk, där

maktmissbruk kan uppstå. Således är det mycket viktigt att studenternas rättssäkerhet bevaras även efter förslagets eventuella genomförande.

LUNA anser

- att* studentinflytandet måste behålla sin oberoende ställning.
- att* rättssäkerheten för studenter måste bevaras.
- att* Lunds universitet bör se över möjligheten att kunna tillhandahålla studentbostäder.